

BÉKÉSMEGYEI HIRLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Főter 41. szám.

A „Corvina Nyomda” könyv- és papirkereskedésében.

Megjelenik szombaton délelben.

Előfizetési áráról egész évre 4 forint, fél évre 2 forint, 1/4 évre 1 forint

Egyes szám ára 8 kr.

A magyar munkás.

Tanuja voltam már olyan ünnepségeknek, a hol kifogástalan szalonkabátos és arannyal áttört díszmagyaros urakat, meg fényes katonai egyenruhák tulajdonosait (díszítették föl — bizonyára nem csekély férfiúi érdemekért — a legfelsőbb kegynek jelvényeivel.

Ezeknek az ünnepségeknek a külső fénye és a benső erkölcsi értéke, akként hatott rám, miként a mai januáriusi égboltnak ragyogó, de hideg csillagfénye, miként a gyémántnak csillogása, a mely ragyogó, tiszta és elbűvölő, de tüze nem áraszt melegséget maga körül, hanem a helyett hajlongó, hódoló embereket és rab-szolgákat teremt: — a hatalom rab-szolgait, a kiket ezekkel az értékes jelvényekkel oda lánczolnak a magasabb állami érdekek szolgálatához.

A czél és az eszköz nem kifogásolható, s a kormányzat szempontjából elfogadható s talán szükséges is.

Utóvégre a hatalomnak az a ténye, hogy alattvalóinak különböző óhaj-tásait és ambícióit kielégítse, hogy az egyéni érdemet megjutalmazza: kötelesség és nagyon is helyes politikai fölfogás.

A közérdekből teljesített munkát, legyen az bármilyen irányu, jutalmazni kell. Eza méltányosság és az igazság.

Nagy férfiak, szellemóriások, honmentő és államföntartó önzetlen, odaadó szolgálataikkal kiválnak a szürketömegből. Áldozatul vetik oda saját és családjuk érdekeit hazájuk és a közélet fellendülésének. S amit az ilyen nyilvános életküzdelemben elvesztenek, viszonzni kell azt nekik a kellő érték szerint.

A kitüntetéseknek és a jutalmazásoknak előttünk eddig egy ösmeretlen új mesgyéjére tértünk azonban.

Szívvel üdvözöljük a demokratikus és a humanisztikus eszméknek ezt az új korszakát.

Darányi miniszter az az ember, a ki elismerte és ország-világ előtt vallja, miszerint az édes anyaföldet híven, becsülettel és szorgalommal művelő kérges kezeknek munkáját a hatalomnak nemcsak megbecsülni, hanem érdeme szerint megjutalmazni is kötelessége. Ő volt az, a ki belátta azt, hogy a verejtékes, durva munkát végző nép, az államhatalomnak és a társadalomnak olyan közkincese, a melyet a vezető elemeknek nemcsak meg-

kell becsülniök; hanem hűségüket és hazafiságukat okos módon növelni s az államérdekeihez minél szorosabb kötélekkel odaláncolni szükséges.

A csendőrszuronyok nem voltak képesek a munkás zavargásokat megfékezni; a szeretet erősebb volt a fegyveres hatalomnál: nyugalmat, békeséget, meglegedést és hűséget teremtett aránylag igen rövid idő alatt az Altöld népe között. Legeklátásabb példa erre Békésvármegye, a melynek munkásosztálya még néhány évvel e előtt is lázas ingerültséggel támadta a vagyonos munkaaló osztályt, a földbirtok és a tőke tulajdonosait. Ma már csendes a vármegye munkásosztálya, megbecsüli a tisztességes munkát, bizalommal ragaszkodik kenyeret adó gazdájához, sőt lelkesedni is tud vezetőiért.

Mert türelmes, becsületes, szorgalmas és mindenek felett értelmes, józan gondolkodású nép a magyar, akivel ha bánni tudnak, akár madarat lehet fogatni s a tűzön is keresztül megy azokért, akiket jóakaróinak ismer. Darányi miniszternek olyan népszerűsége van ma a magyar parasztság körében, hogy ha a miniszteri tarca adományozása a munkásosztálytól függne, élte fogytaig nem engedné azt ennek az embernek kezéből kivétni.

Vármegyénknek az elmúlt évvel kapcsolatosan, nyolcz érdemes munkása lett újból a felsőbb kegy által fényes ünnepélyességgel kitüntetve.

Ennek a nyolcz derék, becsületes munkásnak ünnepeltesénél pályatársaiknak nagy tömege volt jelen és bizonyára szívből örvendeztek valamenynyen az érdem megjutalmazásának.

Egyes járásokban a főszoigabírák, az állami közigazgatás helyi vezetői, Gyulán, a vármegye székhelyén, maga a szelidlelkű és nemesen érző főispán, mint az országos kormány képviselői, szorították meg üdvözetük, barátságuk, testvériességük és nagyra-becsülésük jelül a kiválasztott érdemeseknek a haza és a társadalom jólétéért végzett munkában megizmosodott kezeit.

Az idők haladnak és eredményeket szülnék. A hajdani zászlós urak, miniszterek, főispánok, édes testvérül fogadják az egykorijobbágot és munkatársuknak tekintik a darócba öltözött népet, a mindnyájunkkal közös kö-

telesség — a baza jólétének, felvirágozásának nemes munkájában.

Üdvözlöm ezt az emberséges gondolkodásmódját a nagyoknak és a hatalmasoknak, akik az áldott föld rögei közé leszállva, magasabban állanak ma, mint azok az elődjek, akiknek még osak tekintetük se érintette a munkás nép verejtékével áztatott földet.

Es Te : Józan gondolkodású, becsületes, szorgalmas, hű népem, maradj meg olyanakk a milyen voltál évszázadokon át. Becsüld meg azt a vitézek verével, özvegyek és árvák könyvével számtalanszor megönözött földet, a mely téged szült, neked hazát adott s a melynek mélyében majdan örök-álomban pihenni fogsz. Es becsüld meg és légy bizalommal azok iránt is, a kik ennek a sokat azenedett szegény országnak ez idő szerint a sor-sát intézik, akik annak jó voltaért, népének boldogulásáért küzdenek és azok-miatti aggodalomban öszülnek meg.

Igy lesztek egyrúshoz méltók, így egyesültök a hazaszeretet megszentelt érzésében.

Aliquis.

Iparosok és vallalkozók rovata.

Nagyvárad. (Különféle munkák.) F. évi január hó 30-án, d. e. 10 órakor a városház nagytermében a következő munkák fognak nyilvános árlejtés útján kiadatni és pedig: kőműves, ács, ásvéges, cserepező, szobafestő, lakatos, asztalos, mázoló, kovács, kerékgyártó, bádgos, burkolati, föld, sár és egyéb fuvarozási munkálatok.

A vállalati általános és különös felteletek, valamint az egységárjegyzékek a gazdasági tanácsnoknál és a mérnöki hivatalnál megtekinthetők. Az árlejtés szó-és írásbeli. Árlejtők tartoznak a kőműves munkálatoknál 2000, az ácsmunkálatoknál 2200, az ásvéges munkálatoknál 100, a cserepező munkálatoknál 200, a szobafestési munkálatoknál 200, a lakatos munkálatoknál 400, az asztalos munkálatoknál 460, a mázoló munkálatoknál 300, a kovács munkálatoknál 200, a kerékgyártó munkálatoknál 200 korona, a bádgos munkálatoknál 200, a burkolat munkálatoknál 200, föld, sár és egyéb fuvarozási munkálatoknál 1200 koronát az árlejtés megkezdése előtt az árverelő külö-dűtség elnökének kezébe letenni, illetve azt beadandó ajánlataikhoz csatolni.

A zárt ajánlatok f. évi január hó 30-án d. e. 10 óráig a városi gazdasági tanácsnoknál benyújtandók.

Szabadka. (Iskolák kibővítése.) Szabadka szab. kir. város közönsége négy belterületi elemi iskola kibővítését szándékozik teljesíteni, melynek költségei 6554 korona 30 fillérben irányoztattak elő. Ezen építkezés foganatosításának biztosítása céljából f. év január hó 28-án d. e. 10 órakor Szabadka szab. kir. város törvényhatósági mérnöke irodájában írásbeli zárt versenytárgyalás fog tartatni. Az építkezés egy fővállalkozónak fog kiadatni. A

3000 korona bántépénzzel ellátott írásbeli ajánlatok Szabadka szab. kir. város ikatnói hivatalába fentjelzett ideig benyújtandók. A részletes feltételek, valamint tervek és költségvetések a mérnöki hivatalban megtekinthetők, a honnan az ajánlati minta 1 forint másolási költség beklűdése mellett megszerezhető.

Nagyvárad. (Füredőszoba berendezés.)

A nagyváradii honvéd lovassági laktanya füredőszoba berendezésének vállalatit utján leendő kiadása végett (előirányzat 2500 korona 58 fillér) a nagyváradii m. kir. államépítészeti hivatalban f. é. január hó 29-én d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. Bántépénz az előirányzott költség 5 százaléka. A részletes feltételek nevezett hivatalnál megtekinthetők.

Sikula. (Arad. m.) (Iskola építés.) Sikula községben építendő gör. kel. hitfelekezeti román iskola építésére f. évi január hó 28-án d. u. 2 órakor Sikula község iskolaépületében árjeltes lesz. Költségelőirányzat 6249 korona 20 fillér. A terv és költségvetés, valamint az árjeltes feltételek az ottani lelkészi hivatalnál megtekinthetők. Bántépénz 10 százaléka.

Lugos. (Hidak építése.) A roszká-koronyára-plugovai törv. közúton levő 49. számú és a terogva-lapusnicseli törv. közúton levő 1, 3 és 6. számú hidak építése tárgyában az alispáni hivatalban Lugoson f. é. január hó 26-án d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz. Költségelőirányzat 8665 kor. 84. fill. bántépénz ennek 5 százaléka. Az írásbeli ajánlatok fenti időig benyújtandók. A műszaki műveletek és részletes feltételek a lugosi m. kir. államépítészeti hivatalnál megtekinthetők.

Kritika.

VII.

— Társaság és társadalom. —

Mult heti ígéretemet igyekeztem beváltani.

Társas életünk, abban az értelemben a mint azt a multak emlékének lelkesedve sóhajtunk, elveszett, eltűnt hazaszerke és visszavarázsolására nehezen találunk módot.

Mondhatnám, hogy a századvég szel-

lemében való átalakulás, az urhatnáság a lírtelés, az egyszerűségnek és az igaznak a mellőzése, a kedélyeknek a betegség okozta a régi himisitallan jó kedvnek, a pezsgő társadalmi életnek a kiveszesését; de mindezekkel nem szólnék igazat.

Jó kedv, természetesség, igaz barát-ság akad még korunkban is elég, csak-hogy nem képes érvényesülni.

Csak Gyuláról szólnék, mindenki tudja, hogy a gyulai kaszinó az itteni társadalomnak a krémjét foglalja magában és én, a ki naponként megfordulok annak helyiségében, soha se tapasztaltam azt, hogy az ott időző, olvasó, kártyázó, kávézó, vacsorázó és kvaterküző urak közül egyik, vagy másik nagyobbra tartana a maga maga magasságát, mint amilyen a világságban. Egyetértés, barátság, kedélyesség és jókedv sem hiányzik, ezekből a termékek, sőt merem állitanik hogy az ottnaponta találkozó publikumma meg van kíváncsághoz inért társas-élete. A kik pedig az ugynevezett urikaszinóba nem járnak, más helyen találják fel az üres idejökben keresett szórakozást. Ott a kedélyes és a szufolásig népes polgári kör, az újárósi kör, a negyvennyolcas, a józsefvárosi, a nagy magyar városi, a katholicus kör, a kereskedelmi-csarnok és az ebéd utáni kávéházi társaságok s az egymást érő sok földész és iparos bálók.

Nyáron majális, csolnakázás, télen egy-két — bár csendes — estély, a hol tánczolni is szabad, a korecsolya-pálva és a többi.

Annai arra a célra rendelt helyiség és alkalom van itt, hogy komoly embernek nem lehet panasza a szórakozás hiánya miatt és mulat is, szórakozik is mindenki annyit, amennyire szüksége van és a mennyi az idejéből kitélik.

Es ezt az utóbbi szavakat szándékosan hangsúlyoztam.

Mert mily elemekből áll ma a városokban, tehát Gyulán is, az ugynevezett uri vagy intelligens osztály: majdnem kizárólag a latinerekből és a bürokratikából. Hát bizony kérem ezektől az uraktól, a kik reggeltől estig zártfalak között, akták halmazától görnyedő asztalok mellett rójják egymásután a betűket és ily módon szerzik meg maguknak, esetleg az övéiknek a mindennapi

istenaldást, nem lehet jólélekkel azt követelni, hogy az irodai kabát kieserése után azonnal beüljenek egy feszes holgy társaságba, hazug bókokat ledarálni, herbatét inni és órák hosszán unatkozni.

Ezeknek az uraknak, még ha olyan fiatalok is, kaszinói szórakozásra van szükségük, hogy a másnapi szürke munkához kedélyeiket és elméjüket fölfrisítsék s munkakedvüket megacélozzák.

Es viszont a nagyszónok és tekintetes asszonyok és kisasszonyok is okosabban teszik, ha a ma itt, holnap amott, holnapután meg egybeült rendezett zsurolás helyett saját hivatásukat: a háztartás és a család körébe eső munkájukat végzik és szórakozásul megelégesznek azzal, a mit a helyviszonyokhoz képest hébe-hóba — havonként talán egy-egy szűkkörű összejövetel, nagy ünnepek, név és születésnapokon, lakodalom, keresztlő, disznótör alkalmával, színházban, jégen stb. megszerezhetnek s ha évenként egyszer-kétszer még is csak előforduló majálison, vagy tánczestélyen magukat kedvükre kitánczolhatják. Mert a folytonos végnélküli mulatozásba is belelehet csönmölni és mindig edesebb az a ritka dinom-dánom, a mely a jól végzett munkára következik, mint a mindennapi zsurozások és egyéb léhaszkodások.

Azt a kaszinót s az ott folyó férfiszórakozásokat pedig ne bántuk. A családapának, aki egész nap munkálkodik, ebéd és vacsora után pedig mindennapi gondokat beszél meg az élete párjával szükséges és jól eső üdülés az az egy pár óra, a mit a delutánii hivatalos teendők befejezése után erre a célra szentel. Es még az ifjuság se valja a kárát, mert én azt hiszem, hogy férfias gondolkodás módja ott izmosodik meg, tudása, életösmerete ott szélesbebodik ki jobban, mint-ha minden szabadidejét az imádotja szoknyája mellett töltene el, annak a klavirozását dícserné és segíteni neke a szeeresztűs berendezésű szobáiban herbatét inni.

Aztán ugy gondolom, hogy a kisasszonyok is háziassalok lesznek ily módon s ha majd valasztottjuk tüzhelyénél kell sürogniök, harmincz koronás szakácsné nélkül is izletes lesz az ebéd, ruganyos, szoflás a házikenyér. rend lesz a háznál, melegség, szeretet és megelégedéssel lesz tele, megáldva a fészkek. . .

Az első bál után.

Egy bájos kis kalitkában vagyunk. Oly szép, derült és boldog a kis budoirban minden . . . A kellemes illatú áradozó levegő, a bizelgően kínálóttó kék selyem párnás bútorok, a sok mindenféle felesleges, de mégis ide illő apróság, azok a végtelenül kedves miniatűr eszesebecsék s aza minden tárgyiól szemérmesen visszaverődő kék és rózsaszínű selymes fény sejteti velünk, hogy a kis kalitka egy angolian szép, tisztalelkű leány otthona.

A velencei tükör előtt üde arcú, csillogó szemű, cseresznyepiros ajku, szinte légiesen finom, de már a hajadon bájival ékes termetű lányka tetszeleg öntudatlan hüszággal. Mellette áll anyja, szorgos figyelemmel igazgatva lánya ruháját. Hiszen ma megy Lenke először bálba. . .

A lányka pajzán kedvvel kaczerkodik a tükörben.

— Jaj de szép vagyok anyám.

Gyermekek ártatlansággal csodálkozva csapja össze kezeit, de nyomban vérpiros lesz arca s szégyenkezve fut el.

— Te bohó — nevet az anyja s büszkén, benső örömmel szemléli leánya szépségét.

— Mától fogva nagy lány vagy — szól az a nya komolyan.

Lenke meglepetten tekint anyjára.

— A mai napot solhasem fogod elfelejteni leányom.

A leányka elgondolkozik, de csakhamar visszanyeri jó kedvét s grimassokat vág a tükörbe önmagára.

— Amióg benyomásokkal jössz haza a mai, életemben első bálról, olyan lesz jóvendő boldogságod.

A lányka alig figyel anyja szavaira. Nem is értené meg azokat.

— Na, most már készen vagy — szól végre az anyja s még egyszer végig nézi leányát bíráló szemével.

— Igazán szép vagy.

Lenke is, nemének finom ösztönével vizsgálja magát a tükörben.

— Gyönyörű a ruhám, de mégis olyan fureskán érzem magam benne — szól végre zavarodottan.

— Olyan kevés ruha van rajtam. . .

— Ó te naiv leány, hisz így vagy szép s csak így fogsz tetszeni.

Lenke őszinte álmélkodással tekint anyjára.

— Igen lanyom, bennünket nőket a férfiak csak akkor szeretnek, ha szépek vagyunk. . .

Az anyja még többet akart mondani, de habozni látszik.

— Te szép vagy, s az jóvendő boldogságod egyik biztosítéka.

A lányka szemérmesen elpirult.

— Szép szemeid elbűvölök, fehér karjaid, nyakad, gömbölyű vállaid, kebled pedig rabszoláiddá teszik őket.

Lenke arca tüzből égett az előtte félíg érthetetlen szavakra.

— Elemér ezt sohasem mondotta nekem. . .

Az anyja kedvetlen mozdulatot tett leánya szavaira.

— Lányom a mai naptól fogva már nem vagy kis lány s az olya gyermekkorii ábrándokról, minő read nézve Elemér volt, le kell mondanod.

Lenke szemeiben könnyek jelentek meg.

— De én Elemért szeretem, ő olyan jó.

— El kell felejtene s el fogod felejteni.

A lányka ártatlan szép arcát csillogó könnyek kezdék nedvesíteni.

— Par év múlva Lenke férjhez kell menned s Elemér nem az a férfi, aki hozzá illenek. Azután meg te előttd sokkal fényesebb jóvő áll —

— Te szép leány vagy s read ezenkívül szép örökség is vár. Neked jogod van nemcsak szived hajlamára, de eszed tanácsára is hallgatni —

— Most pedig leányom fogadd anyai áldásomat első megjelenésed alkalmával a világ előtt. Légy okos. . .

*

Tündöklő fényárban úszik a bálterem. Könnyen öltözött lenge alakok lejtének a sima parketten. Olyan fényes, káprázatos itt minden, mint egy álom. De ez az álom nem üdit, hanem igazat. . . A szemekben titkos tűz fénye lobog, a főtetlen vállak, a lihegő keblek, a nyak, az arcz, a képes érzéstől pezsdülő vérpirjában égnek. . . Egymásra hajló, simuló alakok pihegő tudóval, tüzelő arczcal suhannak végig s reszkető ajakkal csudnosnak tilos bókokat. . .

Lenkét szédület fogja el e látványra. Ártatlan lelkét remegő félelem hatja át, olyan napfényes, olyan meztelen itt minden; s az a parkett olyan sima, szinte fél az eleséstől s reszketve lépdel az udvarlók serege között.

Sípadt arczú, delejes szemű ifjú első táncosa.

Egész testében remeg, térdai inognak, amint az ifjú ölelő karjai között tova lejt. Szemei nem látnak, érzékei elzsi-

Egyszóval tessék csak visszaállítani azt a régi jó patriarkális, egyszerű, fesz-telen, őszinte háziasságot és rögtön lesz társadalmi élet Gyulán is, meg minde-nütt a széles hazában.

Hanem hát ez nem ami földadatunk, hanem a gyöngédebb nemé.

Az esküdtsekről.

(Folytatás.)

2. A király bántalmának büntette, vagyis midőn valaki a királyt tettelg bántalmazza.

3. A hűtlenség büntette, melyet a) elkövetett azon magyar honos, a ki valamely külhatalom kormányával szövetkezik, vagy azzal közvetlenül, vagy közvetve érintkezésbe bocsátkozik, a végett, hogy azt a magyar állam, vagy az osztrák-magyar-monarkhia elleni ellenséges cselekményre bírja; valamint az is: a ki valamely külhatalmat az osztrák-magyar-monarkhia ellen háborura indítani törekszik, továbbá abban az esetben, ha a hadüzenet megtörtént, vagy a háboru kiütött.

b) Azon büntett, mely szerint magyar honos a hadüzenet megtörténte, vagy a háboru kiütése után, az ellenség katonái szolgálataba lép;

c) azon büntett, mely szerint magyar honos valamely várat, várost, erdőt: megerősített helyet, partot, szorost, vagy katonai állomást, fegyver, szer-, vagy élelmi tárt, hajót, vagy az osztrák-magyar haderőhöz tartozótisztet, vagy katonát az ellenség hatalmába juttat, vagy e célra az ellenség-gel egyetért;

d) azon büntett, mely szerint magyar honos az ellenségnek a magyar állam, vagy az osztrák-magyar-monarkhia területére jutását, vagy az azon való előhaladását elősegíti;

e) azon büntett, mely szerint magyar honos az ellenségét pénzzel, továbbá fegyveres erejének, hadi-szerének, vagy hadserege élelmi eszközeinek szaporítása, vagy azok beszerzésének könnyítése által segíti;

f) azon büntett, mely szerint magyar honos az osztrák-magyar-monarkhia fegyveres erejéhez tartozó, személyek hűségének megingatása által az ellenségnek segítségére van;

g) azon büntett, mely szerint magyar honos az osztrák-magyar-monarkhia hadseregének fegyver, szer, vagy élelmi-tárat, vagy pedig az osztrák-magyar fegyveres erő kárára, vagy az ellenség előnyére, valamely hidat, töltést, gátat, vaspályát, utat felgynjt, felszakít, megrongál, vagy egészként használatlanná tesz;

h) továbbá azon büntett, melyet magyar honos a fenti pontokban meghatározott valamely cselekményével az osztrák-magyar-monarkhia szövetségének területére nézve, vagy ennek haderejével közösen működő haderő ellen követ el;

i) végre azon eset, mely szerint a hűtlenség büncselekményének elkövetésére szövetség jött létre, ha ahhoz, előkészületi cselekmény is járult, vagy ha a fentebb megjelölt hűtlenség büntetésének elkövetésére gyülekezeten nyilvánosan, szóval, vagy irat, nyomtatvány, képes ábrázolat terjesztése, vagy közszemlére kiállítása által egyes felhívás tételét.

4. Lázadás eseteiben a mennyiben a törvény öt évnél hosszabb tartamu szabadságvesztés büntetést állapít meg: továbbá ezen büntetésekre vonatkozólag, a mennyiben a 43. meghatározott cselekmények elkövetése nyilvánosan, szóval, irat, vagy nyomtatvány

képes ábrázolat terjesztése, vagy közszemlére kiállítása által valaki felhívást intéz, vagy terjeszt, ha az a cselekmény a felhívás folytán követtetett el, vagy kíséreltetett meg.

5. A személyes szabadságnak közhivatalnok általi megsértése, a mennyiben közhivatalnok, hivatali hatalmával visszaélve, törvényellenesen valakit elfogat, elfog, vagy letartóztat; vagy amennyiben közhivatalnok, a ki-nek hivatali kötelességéhez tartozik a büntető ítéletek végrehajtása, vagy a felügyelet a szabadságvesztés büntetések foganatosítására, vagy a vizsgálat alatti letartóztatásra szolgáló helyiség fölött és a ki abban valamely foglyot, a jogereji ítéletben, vagy az illetékes közhivatalnok rendelkezésében meghatározott időn túl, kötelességének megsértésével fogva tart, ha a szabadságtól való jogtalan megfosztás három napot túlhaladott.

6. A gyilkosság esete.

7. Szándékos emberölés büntette, vagyis a midőn valaki embert szándékosan megöl, ha a szándékát nem előre fontolta meg;

továbbá a szándékos emberölés büntette, ha azt a tettes, felmenő ág-beli törvényes rokonán, házastársán, több emberen, törvénytelen gyermek saját anyján, vagy törvényesítés esetében természetes atyján követte el;

továbbá az emberölés büntette, ha a szándék, a tettesnek erős felindulásában keletkezett, és rögtön végre is hajtott;

és az az eset, a midőn a felmenő, vagy lemenő ág-beli rokonnak, vagy házastársnak, erős felindulásában elkövetett megölése forog fenn.

végre azon büntény, mikor két-személy kölcsönösen megegyezett az iránt, hogy előre meghatározott módon a sorstól tételessék függővé, hogy közülök melyik valjék öngyilkossá ennek következtében az öngyilkosságra irányzott cselekmény végre is hajtott és a halálbékövetkezett;

ugyszintén azon büntény, melynek következtében a párhajvivő, a ki a járviadalnak szokásos, vagy kölcsönös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte és annak következtében ellenfelet megölte.

(Folyt. köv.)

UJDONSAGOK.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Gyula város képviselőtestülete kedden, január hó 16-án, délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott a képviselők nem valami nagy érdeklődése mellett. Napirendre mindössze két tárgy volt kitűzve s ezek közül is csak az egyiknek volna nagyobb jelentősége, t. i. a Gyula-Suprós-Barakonyi tervezett helyiúrdokú vasút tárgyában kiadott kereskedelemügyi miniszteri rendelet s illette az erre hozott határozat. A miniszter ugyanis leirt a városhoz, a melylyel ennek 1898. aug. 10-én kelt határozattal a Gyulától Seprősn át Barakonyig tervezett h. é. vasút részére felajánlott segélyösszeg alapját s illette fedezeti forrásainak kijelölését, valamint a város részéről önköltségen szállítandó anyagok és eszközök közelebbi körülírását rendel el. Popovics főjegyző felolvasta a miniszter leiratát, valamint azt a kérvényt is, melyet a szóban forgó vasút előmunkálatának engedélyeseti adtak be. A képviselőtestület erre a kö-

badnak, egész valóját olyan kéjesen kábitó, de mégis kellemetlen érzés hatja át.

Fél ettől az ifjútól. Olyan perszelen függeszti reá égető szemeit, szinte fáj neki.

— Lenke, kegyed a legszebb . . . — rebegi az ifjú elfutó hangon.

Lenkének arcába szökik a vér.

— Boldogan halnék meg lábai előtt, ha . . . — folytatja lázasan az ifjú s még közelebb szoritja magához a reszkető leánykát.

Osszerezen a hízeglő szavakra. Ijed-ség, félelem fogja el szívét, amint egész közelről éri az ifjú forró lehellete.

A fölgerjedt ifjú hirtelen egy tüzes esőkot nyom a leánya hófehér vállaira.

Lenke megdöbbenve tekint táuczo-sára.

— Vakmerő — rebegi s iszonyodva takarja el az ég arcát.

Támolygól lépésekkel ér anyjához, akinek tündöklik az arca a boldogságtól. Lenke esdőlge emeli szemét anyjára; oly sokat fejeznek ki az ártatlan galambszemek, hogy az anya is zavarba jön.

— Lámpuliz az kedvesem, majd elmúlik . . . — batorítja.

Lenke pedig réveteg szemekkel keresi Elemért, mintha ő hozzá akarna menekülni. De ő nincsen itt . . .

Lenkét egész udvar veszi körül. Természetes bájjal lebilincselnek mindenkit. Ártatlansága meghódítja a könnyú véri ifjakat. Egyik ifjú kezéből a másikba kerül: fáradtságot nem érez, de gyenneget ártatlansága felháborodik. Bántják a reá irányuló sok égő szem, az ölelő karok s a fülébe sugott hízeglő, de arcpi-rító bókok. Úgy szeretne sírni. . . . De nem tud. Valami tompa szédülés, mámorító érzés fogja el egész valóját.

Keserű csalódással szívében távozik Lenke a bülteremből anyja karjain. Keblében oly sok meghatározhatatlan érzelem viaskodik. Arczát égöti a lázas pir s még fülében zsonganak azok az édes, behízeglő sima szavak.

Az anya keble büszkén dagadoz leánya hódításai felett.

Megvagyok elégedve leányom a mai estével, te voltál a bál királynője.

Lenke keserűen mosolyog. Maga sem tudja miért, de reá éremlyítő hatással volt az a tündöklő est. Az a sok lázban égő arcz hídogen hagyta őt s úgy fáj valami benn a szívében.

Föl-föl tűnik lelkében Elemér őszinte jóságos arca, a kit mellőznek miatta. Úgy fáj az neki, úgy szeretné őt megvizasztalni, de még sem tud már reá oly ártatlan örömmel gondolni, mint akárcsak tegnap is. . . .

Már hiu volt. De ezt ő nem tudta. Mintha kísérleték volna, mintha valami finom fátlyu vonta volna be szívét abból a fényes, káprázatos bülterem foró levegőjéből. Ahívtva öhajotta vissza régi nyugodt lelkét, de már elvesztette.

Lefekvés előtt szomorú mosolylyal arczán, de mégis tetszelegve vizsgálta a velencei tükörben testének bájjait, melyek a férfiakat úgy elszédítik.

Soha sem tette ezt azelőtt. . . .

Szinte elszégyelte magát önmaga előtt. Néma vádat érzett szívében. De oly jól esett most látnia, udnia, hogy ő szép. Az azelőtt boldogságot, ártatlanságot lehelő szűzies szobátskában pedig egy lelkében megsebesült leánya visszafajtott zokogása hallatszik. A puha se-lyempárnákat egy elvesztett ártatlan boldogság fölött ejtett könyvek áztatják. . . .

Figyeld.

vetkező határozatot hozta: Jól lehet az 1898. év aug. hó 10-én hozott határozat azon része, melyszerint az aradi ügynevezett Lunkaságnak Gyula városával való közvetlen kapcsolatba hozatala kiváló közgazdasági szükségletet képez — a képviselő testület ez alkalommal is fenntartja, mindazonáltal tekintve, hogy az említett határozat meghozatala óta a pénzügyi viszonyok oly nagy mértékben rosszabbodtak, hogy a Gyula-Sep-ös-Barankonyi helyi érdekű vasút részére felajánlott s kölcsönképpen beszerzendő 100,000 frtos segélyösszeg visszafizetése 50 éven át majdnem 10,000 frtos évi megterhelést jelent volna maga után, mi egyéb jövedelmi forrás hiányában a községi adófelvételre hárulna, pótlató útján nyerhet csak fedezetet, az a város anyagi helyzetének súlyosbodása s az elodázhatlan közszükséglet fokozott mérvű szaporodása következtében alig elviselhető közterhet képezne, — tekintve, hogy az említett h. é. vasút még e mai napig sem jutott a létesítés azon stádiumába, melynél fogva annak közeli kiépítése remélhető lenne, mert egyfelől a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok az érdekelt községek támogatását kétségessé teszi, másfelől pedig a tervezett vasút mentén fekvő nagybirtokok tulajdonosai annak segélyezésére irányuló anyagi támogatásukat fel sem ajánlották, végül pedig tekintve, hogy az említett vidéknek Gyula városával a közgazdasági igényeket amannál hasonlíthatatlanul jobban kielégítő kőút által leendő összeköttetése iránt mozgalom indult meg s az erre vonatkozó kezdeményezés lépés már megtörtént, a képviselőtestület a szóban forgó h. é. vasút segélyezési ügyének a napirendről való levételét egyhangúlag elhatározza annyival is inkább, miután engedményesek a vállalt kötelezettségnek nem feleltek meg, a képviselőtestület feloldottnak érzi magát az engedményesekkel szemben, mindon kötelezettség alól. — A tárgysorozat első pontja értelmében a gazdasági munkás-közvetítőt és helyettesét választotta meg a közgyűlés. Munkás közvetítő *Bessenyei Vendel* rendőrbiztos, helyettese *Schreffel* Ádám városi tanácsos.

Munkások kitüntetése. Lélekemelő ünnepély folyt le Gyulán vasárnap folyó hó 14-én a városháza nagytermében. A földmivélsügyi miniszter által kitüntetett nyolcz munkás egyike *Csomós János* volt az ünnepelt, a kitüntetést megörökítő, anyny keretbe foglalt szép oklevél s a hozzá adott 100 korona jutalomdíj átadása pedig az ünnepély tárgya. — A városháza tanácsmesterné ez alkalommal egészen megtöltötte az ünnepelő közönség, ott volt a tanács és a város tisztikara teljes számban, a nagymagyar városi földész társulatnak csaknem minden tagja, s a munkások mintegy kétszázán. Azonkívül a hivatalnokok, kereskedők és iparosok nagy számmal. Tizenegy óra után 10 perczel megnyílt a polgármesteri szoba ajtaja s azon élénk éljenzés közben dr. *Lukács György* főispán lépett ki, utána jött *Dukay Béla* polgármester, kit szintén éljenzéssel fogadtak a közönség. Alighangzott el az utolsó éljen, fölállott a város polgármestere és lendületes szavakkal megnyitotta a diszülést. Közönettel mondott mindenkéltől a főispánnak, ki eljött a munkások ünnepe, hogy annak fényét személyes megjelenésével emelje. Dícsérettel szólt a gyulai földész munkásokról, kiket bátran adta sorol az ország legjobb gazdálkodói közé. Vallásos, józan néz az a mi munkásnépünk. Dolgozik azzal a szorgalommal, azzal az igyekezettel, mely az egész országban — úgyszólván — példánul áll. Magasztalva szólt a megjutalmazott erényéről, melylyel a jelen kitüntetésre érdemesítette magát; majd arra buzdította, hogy a mely uton haladt eddig, azon az uton haladjon tovább is. — Ezzel a közönség viharos éljenzése és zúgó tapsai között ánygította neki a diszoklevelet s a 100 koronát. Perczek mulnak el még a jelen voltak lelkesedése leleslápult s ekkor dr. *Lukács György* főispán intézett szép beszédet a megjutal-

mazotthoz. Legyen ez az okmány, mint a szorgalom és a kitartás elismerése, örökké szem előtt, hogy mások is lássák, mások is olvassák, s példát merítsenek belőle. Szavainak befejeztével ismét végig zugott a teremben a lelkesedés zaja; éljenzettek, kendőt lobogtattak, sokaknak szemében könny csillogott. Ezzel a megjutalozható végződött be ez a szép ünnepély, honnan mindenki nagy lelki meglepődéssel távozott haza. — *Csalán* ugyanazon a napon hasonló szép ünnepélyvel történt a kitüntetésre kizemelt munkásnak a jutalom átadása. Itt *Zsilák Györgyöt*, ki mint bérás hivatvan eszterdeig szolgált becsülettel, különböző gazdánál, jutalmazta meg a miniszter. A kitüntetett betegségre folytán nem lehetett jelen az ünnepélyen, mely a városházán folyt le, helyette a felesége ment oda. A főispán megbízásából *Sztraka György* főszolgabíró jelent meg, ki szép szavak kíséretében nyújtotta át *Zsilák György* feleségének a diszoklevelet. A gazdasági egyesület nevében pedig dr. *Zsilinszky* Endre beszélt, szintén a megjutalmazott érdemeit méltatta. A jelenlévők zajosán éljenzettek, s nagy lelkesedéssel záródott be az ünnepély. — *Uj-Kigyóson Kása László* érte a miniszteri kitüntetés. Az átadási ünnepély szombaton folyó hó 13-án ment végbe a közgyűlésen, szép közönség jelenlétében. *Sztraka* főszolgabíró volt az ünnepi közgyűlés elnöke. Meghatón szólt a 74 éves, megtört aggyagyan példás multjáról, kinek a miniszteri jutalmat át kellett adni. Beszédét e szavakkal fejezte be: En a csabai főszolgabíró, a miniszter meghatalmazottja kezét fogom magával becsületes *Kása László*, megszorítom ezt a munkás, ezt a becsületet jobbot. Az Isten sokáig ertesse. — A szép beszéd óriási hatást gyakorolt az egyszerű munkásemberekre, kik könnyes szemekkel hagyták el a termet.

A szolgálattevő esküdtek kisorsolása. A gyulai törvényszéken hétfőn megtartott bizottsági ülésben lettek kisorsolva azok a polgárok, a kik a február hóban esetleg megtartandó esküdtbíróági ülészekben, mint szavazó bírák behivatnak. A bizottságban N o v á k Camill elnöklete alatt résztvettek: V. Szakmáry Arisztid és dr. Tholt István törvényszéki bírák, dr. Liszy Viktor kir. ügyész, az aradi ügyvédi kamara képviseletében Schröder Kornél ügyvéd, s mint bizottsági jegyző: Ilyés Alajos aljegyző. A főljástromból 30, a helyettesek lájstromából pedig 10-en sorsoltattak ki. Az urnából a következők nevei lettek kihuzva: Pilez Ádám m.-berényi kereskedő, Miklya Z. György b.-csabai földbirtokos, Südy István b.-csabai gyógyszerész, Kohn Dávid gyulai városi hivatalnok, Wagner József b.-csabai építész, Krafft Viktor csorvási gazdasztiz, Horváth Sándor orosházi (tanynai) gazdálkodó, ifj. Belenta János békési gazdálkodó, Domokos Péter békési földmives, Konstantinovy György szarvasi gazdálkodó, Weisz Vilmos gyulavári kereskedő, Sonnenfeld Henrik orosházi kereskedő, Valkovszky Mihály szarvasi földbirtokos, Borsosy Géza I.-gyarmati mérnök, Rosenthal Ignác b.-csabai földmivestulajdonos, Bozók Gusztáv gyomai gazdasztiz, Király Ferenc gyomai gazdasztiz, Anuló Pál gyulai kereskedő, Agoston József orosházi földmives, Lichtenstein József orosházi földmives, Bartók Mihály orosházi szabó, Achim László b.-csabai földmivestulajdonos, Zalai György csorvási birtokos, Székely Ferenc békési nyugalmozott vasuti ellenőr, ifj. Dérczy Ferenc szarvasi bérő, dr. Török Gábor békési ügyvéd, Kollár János m.-berényi ügyvéd, Boros János k.-tarcsai birtokos, Porjesz Miksa b.-csabai butorgyáros és Bakos Máttyás b.-csabai birtokos. A helyettesek lájstromából kisorsoltattak: Piko Imre gyulai földmives, Lamberger Adolf békési kereskedő, Tóth Lajos gyulai szabó, Reichardt József b.-csabai szálloda tulajdonos, dr. Margócsy Miklós b.-csabai ügyvéd, Titz Ferenc gyulai földmives, Reinhardt Ádám gyulai földmives, Dombó Lajos gyulai ref.

lelkész, Fekete Sándor b.-csabai kereskedő és Klein József b.-csabai borkereskedő.

Ülés a gazdasági egyesületben. A Békésvármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányja szombaton január 13. ülést tartott, melyen sok apró, többnyire jelentéktelen ügyet intéztek el. Az ülésen dr. Zsilinszky Endre igazgató elnököt, kivüle a választmány tagjai közül még tizennégyen jelentek meg. Első sorban a kertészeti szakosztály jegyzőkönyvét vették tárgyalás alá. Az itt megindult hosszas vitában, többek között azt is kimondták, hogy a volt kertész Borsföldi Károlynak kegydíj iránt való kérvényt mindaddig nem tárgyalja a választmány, míg Borsföldi számadásbeli kötelezettségeit nem teljesíti. Az új kertész A sványi Ferenc költözöködsi költségei felének kiutalványozását megszavazta az egyesület igazgatóválasztmányja. Az alispán azon átiratára, mely szerint a kultuszminiszter véleményét kér, hol volna legalkalmasabb gazdasági ismételő iskolák felállítására — a választmány első sorban Gyulát, Békést és Szarvast ajánlja. A kerületi állattenyésztési felügyelő tudatta az egyesülettel, hogy a folyó évben a megyében állatkiállítás és állattársári szándékozik rendezni s ehhez kérte az egyesület támogatását. Az ügyet véleményezés végett áttették a szarvasmarha tenyésztési szakosztályhoz. Több tárgya az ülésnek nem lévén egy pár indítvány megvitátása után véget ért.

Ki lehet törvényhatósági bizottsági tag? A törvényhatósági bizottsági taggá való megválasztathas ügyében a közigazgatási bíróság legutóbbi ülésén a következő érdekes határozatot hozta: Ahhoz, hogy valaki törvényhatósági bizottsági taggá legyen, az illető törvényhatóság területén legalább két éven át való lakás mellett nem kívántatik meg, hogy valamely ingatlan is birjon, vagy adott valóságban is fizessen, hanem elégséges, ha a két évi lakás mellett még valamely állami adó kivétel volt.

Iparhatósági megbizottak. *Dukay Béla* polgármester a gyulai iparhatósági megbizottakat folyó évi január hó 23-ik napjának délelőtti 10 órájára a városháza nagytermébe megalakulásra hívta meg.

Bimbó hullás. Gyula város egyik legtekintélyesebb és köztiszteletben álló polgár családját e héten fájdalommal veszteségre érte. *Braun Mór* helybeli fakereskedőnek kis unokája, dr. *Kovács Jenő* tatarosi aszfaltgyári igazgató fia — Ferike — e hó 14-én hosszas szenvedés után 21 órányos korában halt meg a nagyszülői házában, a honnan hétfőn délután kísértő a család és számos résztvevő ismerős a kedves halottat az örök nyugalom helyére. — Oszintén osztozunk a gyászoló család fájdalmában és adunk kifejezést e helyen is részvételünk.

A kieromani városi templom. Furesa helyzetben van a gyulai kis román városi templom — masnak a tolkén épült. Ugyanis az akkori hatóságnak rendelete folytán a hívek a templomot nem a nevékre teleknyomozott telekre építették, hanem a templom előtti térre, a mely mint szabad tér senki tulajdonául eltelekelve ninesen. Az egyház folyamodott a városi képviselő-testülethez, hogy szerezze meg e telok teleknyomozási tulajdonjogát s mivel a templom arra volt építve, ajándékozza azt az egyháznak. A város hajlott is a kérésre s a tulajdonjogot az egyháznak ajándékozta. — A vármegye azonban a határozatot *Vigh Gábor* feljebbvezető folytán megoszmisítette, mert nem döntött el a kérés névszerinti szavazással. Így tehát újra tárgyalni fogja a város az ajándékozás kérdését. A humanizmus, hisszük fenntartja az eddigi határozatot.

Városi közgyűlés Czabán Csaba város képviselőtestülete hétfőn január hó 15-én rendkívüli közgyűlést tartott s bár reggel 9 óráról este 5 óráig folyt a tanácskozás, oly érdekes tárgyai voltak a közgyűlésnek, hogy a tárgysorozat 28

pontjából 10-et el kellett halasztani a legközelebbi közgyűlésre, mert csak 18 pontot tudtak az alkalommal letárgyalni. — Ezek között volt a nagy-szenási legelő eladási ügye, mely egyszersmind legerdekesebb tárgya az ülésnek. A képviselő-testület tudvalevőleg, a múlt évben Kocziszky Mihálynak adta el ezt a 680 holdat tevő területet, 42 kondorosí kiszágdával szemben. A határozatot azonban megfellebeztek, s a vármegye törvényhatósági közgyűlése feloldotta azt, viszkuldvén a városnak az ügyet, hogy hozzon új határozatot. Rendkívül érdekes vita kerekedett most már a kérdés körül, többen szóltak a tárgyhoz, ki pártolva a város előbbi határozatát, ki meg a kondorosí kiszágdák érdekében. A vita bezárása után névszerinti szavazással döntöttek a nagy-szenási legelő eladása fölött, és pedig úgy, hogy 27 szavazó 14 ellen, tehát 13 szótöbbséggel a kondorosíakat kapták meg a legelőt. — Ez volt a delelőtti ülés utolsó tárgya. Délután folytatták a tanácskozást, áttérve a Csabán létesítendő szövőgyár ügyére. A Merburg G. és fiaí egész ajánlatát beadta a ker. miniszterhez is, a ki azzal küldte le a városnak, hogy nyilatkozzék, mennyit hajlandó áldozni a szövőgyárra? Hosszabb vita után elhatározta a közgyűlés, hogy a város ad a gyár részére telket, építési anyagot, de legfeljebb 22,000 frt értékben. Megadja a 15 évi adómentességét. A kért szavatolást azonban a 100,000 frtos kölcsönre, a nehéz viszonyokra való tekintettel nem adja meg. Ezután a földvétel bizottság tett jelentést arról, hogy a Trautmannsdorf-féle birtok megvételének, és parcellázásának ügye már befejeztetett. Ismertetve lőn a bizottság működése egész terjedelmében. A közgyűlés hálás köszönetet szavazott azoknak, kik a nemes ügyet szívvel-lélekkel felkarolták és és dűlőre segítgetni jutni. Első sorban dr. Lukács György főispánnak, Zsiliński Mihály államtitkárnak és dr. Barlók József földm. min. osztálytanácsosnak. Utóljára a városi pénzek elhelyezése fölött döntött a közgyűlés oly módon, hogy elfogadta a tanács azon javaslatát, hogy a községi és árva pénzek egyenlő részben a b.-csabai tákarek-pénztárban és az aradi ipar- és népkbank b.-csabai fiókjában helyeztessenek el.

Kaszinó gyűlés. A gyulai kaszinó vasárnap délután 5 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. Az ujonnan megválasztott tisztikar a következő. Elnök: *Sancsovics Emil*, alelnök: *Havári Lajos*, igazgató: *Fekete József*, jegyző: *Szabó László*, ügyész: dr. *Frankó László*, pénztárnok: *Blaur Gyula*, könyvtárnok: *Szuszky Ferenc*, számvizsgálók: *Szabó Emil*, *Komlói Zsigmond*, *Nuszabek Sándor*, a választmány a következőképen alakult meg. Rendes tagok: *Osillag László*, *Dutkay Béla*, dr. *Fábray Sándor*, *Schmidt József*, *Somoszy Zsigmond*, *Rezey Szilviusz*, dr. *Bodoky Zoltán*, dr. *Zöldy János*, *Fürdő István*, *Hoffmann Mihály*, *Schröder Kornél*, dr. *Tholt István*, *Fekete Gyula*, *V. Szakmáry Arisztid*, *Dombay Lajos*, *Novák Kamill*, *Oláh György*, *Csák György*, dr. *Seregly*, *Bodoky Mihály*. Pótagok: *Gróh Ferenc*, *Nuszabek I.*, *Pap Tivadár*.

P.-pvalasztás. A szeghalmi ev. ref. egyház január 17-én tartotta meg lélekszámú választó közgyűlését s általános többséggel megválasztott T. e. s y József szilagy-pamutí lelkész, ki Gyulán is több ideig segédlelkészkedett s megnyerte híveinek szeretetét.

A békési kaszinó bál. A békési kaszinó 1900. évi február hó 10-én, a városi bérház dísztermében saját könyvtára javára Puresi János zenekara közreműködése mellett zártkörű bált rendez. — Rendezőség: *Konkoly Jenő* b. e. elnök, dr. *Frey Géza* b. b. jegyző, *Kratochvíl Gyula* b. b. alelnök, *Körber Tivadár* b. b. pénztáros, *Iffy Vigh Ferenc* b. b. elnök, *Albert Rezső*, *Bárszony Elemér*, *Hajnal Béla*, *Jantyk József*, *Kristóffy Árpád*, *Králik Pál*, *Kozics Gusztáv*, *Iffy Polcz József*, *Popovics Szever*, *Pócz János*, *Szuhly Ferenc*, *Véber Oszkár*, *Voit Ernő*, *Wallinger Kázmér* b. b. tagok. Belépti díj: személyjegy 3 korona. Karzatjegy első sor 4 korona, a többi sorokban 2 korona. Kezdeté pont 9 órakor.

A gyulai vásár. E héten folyt le a gyulai országos vásár, a lehető legnagyobb eredménnyel. E vásár, hol alig volt felhajlat, még halvány fénye sem lehetett azoknak a régi vásároknak, melyek az árva névze az egész országnak irányt adtak. Csunya esős idő is befolyással volt arra, hogy az egész vásár a sző teljes értelmében üres volt — de a tulajdonképpeni főök az uralgó állatvész. Ma van a ló-vásár s az előjelekből ítélve az sem lesz valami sikerült.

Adakozások koszorú megváltás címén. A folyó hó 15-én örök nyugalomra helyezett *Kovács Ferike* temetése alkalomával a gyászolók által jótékony czélokra a következő adakozások történtek koszorú megváltás címén és pedig:

A gyulai ivr. szentegylet javára:	
Dr. Kovács Jenő	100 korona.
Braun Mór és neje	20 " "
Dr. Berényi Armin és neje	20 " "
Billitz Vilmosné	10 " "
Weisz Mór	10 " "
Billitz Sándor	10 " "
Weisz Ede	3 " "
Weisz Mór és Társa czég hivatalnokai	10 " "
összesen 183 korona.	

A gyulai izraelita öögylet javára:

Dr. Kovács Jenő	40 korona.
Braun Mór és neje	10 " "
Dr. Berényi Armin és neje	20 " "
összesen 70 korona,	

együtt befolyt 253 korona, a mely összeg az nevezett két jótékonyági egylet pénztárába lesz bezolgáltatva.

Jutalom átadás. Köztudomásu dolog, hogy a földmívelésügyi m. kir. miniszter jutalmat tűzött ki azon gazdasági munkások és gazdasági cselédek részére, a kik mint ilyenek tisztességgel és becsülettel szolgáltak hosszú időn át. Ezen jutalmazásnak czélja az lenne, hogy a munkás és cseléd nép ebből erkölcsi erőt merítene ahhoz, hogy szolgálatában el ne tévedne a hűség, a becsületesség és a hasznohajtó munkásság útjáról. Egy ilyen jutalomra érdemes munkásnak Békési Mihály békési lakosnak is jutott egy jutalom, a melyet a járási főszolgabíró, a községi előjáróság, a gazdasági egyesület kiküldöttének jelenlétében és nagy számu — minden rendű és rangu közönség részvétele mellett f. hó 14-én d. e. 10 órakor adott át a jutalmazottnak. Az elismerő oklevél és 10 drb ropogós 5 forintos bankjegyből álló jutalmat a főszolgabíró igen szép beszéd kíséretében adta át Békési Mihálynak. Nagyon helyesen és tapintatosan beszélt a főszolgabíró akkor, mikor kézzelfogható érthetőséggel emelte ki erkölcsi értékét annak a jutalomnak, a melyet Békési Mihály kapott. Egyes logikával tért át erről a jelen volt munkás osztályhoz tartozó egyének buzditására, hogy iparkodjanak hasonló józan, munkás és szorgalmas életet élni, hogy ők is méltók legyenek ilyen magas kitüntetésre. Úgyesen tért át arra is, hogy ne higgyenek, a rossz emberek ámtásainak, mert ime láthatják, hogy a munkakormányának gondja van a szegény munkás népre is. Beszéde általában jól átjondott és jólhatásu volt. A jutalom átadása után a békésmezei gazdasági egyesület kiküldöttje dr. H. a j n a l István udvözölte a kitüntetett Békési Mihályt. Aki dr. Hajnal István ismeri, az tudja jól, hogy mint mindég és mindenben, úgy a jelen alkalommal fényesen megfelelt feladatának. Beszéde az egyszerű ember eszéjárásához mért fényes eloquencia volt. Meg volt annak buzditó ereje a jóra, szerkesztő hatásu az erkölcsiségére, intése a törvény tiszteltre. Az ünnepekt az egész népesség alatt hol könyezett, hol pedig könyéim keresztül boldogan mosolygott. Az ünnepegy — a mely teljesen méltó volt a czél komolyságához — a földmí-

velésügyi m. kir. miniszter éltetésével ért véget.

A csabai polgári kör és az iparós ifjak művelődési egylete saját könyvtáraik javára 1900. évi január hó 27-én a városi vigadó összes termeiben zártkörű táncvizalmat rendeznek. Rosenthal Ignác b. b. elnök, dr. Urszinyi János társelnök, ifj. Horváth Mihály alelnök, ifj. Such János jegyző, Fekete Sándor pénztárnok, Havran Lajos ellenőr, Zaforan Mútyás háznagy. Belépti-díj: Személyjegy 2 kor., család-jegy 4 kor. Kezdeté 9 órakor.

Eljegyzés. Sal Gyula gyulai városi állatorvos jegyet váltott *Moldovani István* gyulai fakereskedő szép és kedves leányával Terézszel. Boldogságot kívánunk a szívből kötött frigyehez.

Tisztujtítás. A kondorosí kaszinó vasárnap tartotta tisztujtó közgyűlését. Elnököké: lemondott *Dérczy Ferenc* helyett *Keviczky László* lelkész, alelnököké *Jánossy Géza* gyógyszerész választották.

A gyulai iparos ifjak táncvizalma. A gyulai iparos ifjóság önképző-egylete 1900. évi február hó 3-án a Gündöcs-népkerti csarnok összes helyiségeiben könyvtára gyarapítására zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti-díj: Személyjegy 2 kor., család-jegy 4 kor. Kezdeté este 8 órakor.

Korcema feltűrés. Békés községhez tartozó „Zsiros”-telepen van egy korcema helyiség, amelyben *Totka Bálint* méri a búfelejtőt a busongó- és nem busuló népek. Ezt a helyiséget törték föl a folyó hó 9-én virradóra eddig még ismeretlen tetesek, a honnan egy drb 10 frtot, 50 frtot tevő ezüst és nickel pénzt, egy üveg pálinkát, emni valót és 12 drb zóna szivart emeltek el. Valjon nem bosszankodnak a t. betörő urak, hogy csak zóna szivart találtak? A osondórság a nyomozást megindította.

Halálozások. Szulimán Ödön b.-csabai telekkönyvezető sulyos csapás érte a napokban. Nővére Suliman Terézia hétéfőn hosszu botegség után, 40 éves korában elhunyt. Temetése kedden ment végbe impozánus részvét mellett. — *Füzes-Gyarmaton* özv. *Balogh Károlyné* 16 éves leánya hirtelen elhunyt. A viruló hajdon elhalálózása nagy részvételt keltett a községben.

A sarkadi táncvizalma. A sarkadi iparosok olvasóköre 1900. évi január hó 27-én a „Nagyvendéglő” termében saját könyvtára gyarapítására zártkörű táncvizalmat rendez. Belépti-díj: Személyenként 1 korona. Kezdeté 8 órakor.

Öngyilkosság. Földesi Sándor szolgaleány Füzesgyarmaton gazdájánál Diamantstein Kálmánnál a minap főbe lötte magát s meuten meghalt. Senki nem tudja miért lett öngyilkos.

A nászút. A vásár rendesen megtörtti a maga specialis bűneits ezek közötti leggyakoribb a zsebmetszés. Pénteken délután zsufova volt a gyulai indóház harmadosztályu váróterme, jöttek, mentek, szorongtak a vásárra érkező idegenek. Ezt a kedvező alkalmat felhasználta *Müllerreiter Anna* nagykálló fess 18 éves elvált menyecske, oda lopdóztott egy vidéki öreges asszonyhoz s 135 forintot kilopotit zsebéből. A károsló csak későu vette észre a tottet — de a rondórségnek mégis sikerült elfogni az elogans, csinos zsebtolvajt. A pénzt nem találták meg nála, úgy látszik átadta büntetésének, s mikor kibállgatása alkalomával vallatni kezdették, azt folette, hogy ő nászútra indult, de udvarlója elhagyta.

A rém. Ismét szomorú levelet kaptunk Békésről. Dr. *Török Gábor* tekintélyes ügyvéd kis leánykájá Erzsike halt meg sarkelében, gyszába boritva vele zsuileknek házít s hogy a fájdalom még nagyobb legyen a másik három kis gyermek ott fekszik beteg ágyucskájában, hízótól kipírult arcczal, lihegő ajakkal. A család a gyszárló a következő jelentést adta ki: Dr. *Török Gábor* és felesége *Bede Emilia*, gyermekeik *Emike*, *Gábriska*, *Ju-*

lis és Rózsika úgy a magok, mint az összes rokonok nevében fájó szívvel tudatják, hogy kedves kis leányuk, testvérkéjük Erzsike folyó hó 16-án este 7 órakor három és fél éves korában nyolcz napi súlyos szenvedés után meghalt. A felejtetetlen kis halott földi részei folyó hó 17-én délután 3 órakor fognak a református egyház szertartásai szerint a háznál tartandó ima után a szelmalmi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Békésen, 1900. január 16-án. Nyugodjanak békében porai! — A temetés nagy részvét mellett ment végbe s a békési szülők a legnagyobb reméllettel vannak eltelve, mert alig van nap, hogy e rémes járvány áldozatot ne kérne.

— **Az orosházai függetlenségi kör disztaga**! Az orosházai függetlenségi és 48-as olvasókör legutóbbi közgyűlésén **Eötvös Károly** orsz. képviselőt a függetlenségi eszméért folytatott dicso. küzdelméért egyhangú lelkesedéssel újból díszlőkévé. **Kossuth** Ferenc orsz. képviselőt szintén egyhangulag disztagjává választotta.

— **Kiküldetés.** A gyulai kir. törvényszék elnöke **Dr. Nyisztor** Adorján vizsgáló bírót úrbéri ügyben nyolcz napra Orosházára küldötte ki. **Dr. Nyisztor** Adorján a jövő hét elején érkezik vissza. — Távollétében **Gábor** József törv. bír. helyettesü.

— **Penzügyiagytársági hírek.** A gyulai m. kir. p. ü. igazgató **Bródy** Kálmán gyulai lakost időiglenes díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki a gyulai m. kir. adóhivatalhoz. — **Blaur** Gyula p. ü. segéd-titkár a fogalmazói vizsgát jó sikerral letette.

— **Eljegyzések.** **Réthy** Sándor tekintélyes szarvasi kereskedő leányát **Mariskát** eljegyezte **Dr. Seiráczy** János szarvasi ügyvéd. — **Schüffling** Ferdinánd, özv. Vécseyné **Blankenstein** Vilma grófnő uradalmi ispánja, eljegyezte **Csapó** Gábor fűzes-gyarmati vendéglős leányát **Rózát**.

— **Egyetemi tanár a megyéből.** **Dr. Réthy** Lászlót a budapesti „**Neuzeit** Museum” örét, a király, a régészet terén kifejtett tevékenységéért, érdemei elismerésül egyetemi magántanárrá nevezte ki a budapesti tudomány-egyetemre. **Réthy** László még egészen fiatal tudós s Csabáról, hol a polgári leányiskolában tanár volt, került fel Budapestre.

— **Uj kórházi orvos.** Csaba város képviselőtestülete elhatározta legutóbbi közgyűlésén, hogy a községi kórházban, mivel az új évtől nyilvános jelleggel van felruházva s a betegek létszáma megsaporodott, még egy orvosi állás: szervez. Az új állásra **Dr. Wagner** Dániel csabai orvost választották meg.

— **A békés-csabai vívók köre** 1900 évi februárhó 3-án a „**Vigadó**” összes termőiben zártkörű táncvizigalmat rendez. Belépő-díjak: Személy-jegy 5 korona. család-jegy 10 korona. A tiszta jövedelem a **Rudolf-gimnázium** tápintozete javára fog fordíttatni. Kezdeté 9 órakor. A rendezőség a következők alakult meg: **Disznok** baljain **Beliczey** István, elnökök **Dnshaba** Vilmos, **Hüke** Lajos, alelnökök **Dr. Urszinyi** János, **Szalay** Gyula, jegyző **Kintzig** Kopár Ferenc, háznagy **Sailer** Dezső, pénztárnok **Rasofszky** Emil, ellenőr **Fischer** Salamon.

— **A Mensa Akademia Egyesület** a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki: A budapesti „**Mensa Akademia Egyesület**” az 1899/900. tanév II-ik felére a következő helyekre ezennel pályázatot hirdet: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy száztiz ingyenes illetve féldíjas ebédhelyre. 2. Méltóságos **Bojári** gróf **Vigyázó** Sándor cs. és kir. kamarás ur által betöltendő négy ingyenes ebéd és vacsora segélyre. E kérvények a gróf ur nevére czimezve az egyesület hivatalos helyiségében adandók be. E négy helyre csak keresztény tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Szabadka város, Ung, Háromszék vármegyék polgármestere, illetve alispánja által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd és vacsora helyre. E kérvények az illető törvényhatóságokhoz czimezve, az illetőség világos megjelölésével, az egyesületnél adandók be. Ez alapítványi helyekre műegyetemi hallgatók is pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez csatolandó az index v. másolata, első éveseknél esetleg az érettségi bizonyítvány is és a részletekre is kiterjeszkedő szegénységi bizonyítvány. Az 1. és 2. pontok alatti kérvények beadási határideje 1900. január hó 26-nak d. e. 12 órája; a 3. pont alattiaké 1900. január hó 30-nak d. e. 12 órája. A kérvények beadandók a főtítkár hivatalos órája alatt 12—1, esetleg posta útján az elnökséghez. Mi-

heztartás végett közöljük, hogy a 300 koronán felüli ösztöndíjat élvezők segélyben nem részesülhetnek.

Heti jelentés a gabona úzeletről.

Gyula, 1900. január 19.

(St. S.) A hét folyamán budapesti malmok élénk vételkedvet tanúsítottak és nagyobb mennyiségű búzát vásároltak; az árak néhány krajézárral javultak ugyan, azonban a hét végével az irányzat ellanyhult és így az árak is visszaestek.

Kereskedőink folytonosan passiv álláspontot foglalnak el a hozatalokkal és kínálatokkal szemben, oka ezen merev tartózkodásnak abban keresendő, hogy az összeg jóval magasabb árban beszerzett gabnát, csakis jelentékeny veszteség mellett képesek tovább adni és így a további bevasárláshoz hiányzik kereskedőink részéről minden animo.

Hozatalaink az utolsó időben igen csekélyek és árjegyzéseink a következők:

Buza	7—	kr.
Buza m. r.	6'60	— kr.
Uj tengeri.	4'10—15	„
O tengeri.	hiányzik.	„
Arpa	4'60	— kr.
Zab	4'30	— kr.,

súly és minőség szerint méter mázsánként

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő Már megirtuk a multkor, hogy a kérdéscsopajok által ígért eredeti tárczák, sőt egyéb czikkek is a könyvomatoból vannak átvéve. Hogy aztán két szomszédos újság véletlenül egyet gondol és ugyanazon órában ugyanazon írónak ugyanazon tárczáját telepti át a könyvomatoból a saját lapjába, az tessék elhinni, a világrt se szándékoság, hanem csak pusztia véletlenség.

H... K... Békés. Nagyon szépen köszönjük a szives érdeklődést.

J... K... Mezőberény. Még mindig csendes némaság? Miért?

Fratye Békés. Várjuk, várjuk. Elég volt a hallgatásból.

A kiadóhivatal kéri mindazokat, kiknek előfizetésük lejárt, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani.

A szerkesztőségért felelős: **Vértes** Arnold.

Délmagyarország legnagyobb kerékpár és varrógép raktára.

KEMÉNY LAJOS

főközlete GYULÁN, Sugár-úton 1044. sz. Mórítz János házában

ajánlja a nagyérdemű közönségnek dús választékú raktárát a jelenkor legjobbnak elismert

családi és ipari czélokra varrógépekből

a legjutányosabb árban, kedvező fizetési feltétel és szigorú 5 évi jótállással.

Kizárólag nálam kapható a kitünő hírnévnek örvendő

amerikai **Wheeler és Wilson** 12-ös **colibri-cy Huder** legkissebb létező fejtel, álló hajócskával, 42 cm. hosszú karral (ezipeszek részére.)

5 évi jótállás.

Seidel és Naumann legújabb kitünő

Wibrating varrógép

a legfinomabb gyors női varrásokhoz.

Dús raktár mindennemű

gépalkatrészekből valamint csont olaj- és tűk minden létező géphez.

5 évi jótállás.

Mindennemű varrógép és kerékpár javítások elfogadottak és saját e célra fenntartott korszerű műhelyben a legjutányosabban eszközöltetnek. Vidéki megrendelések pontosan fogantatottak.

1065/1900. ikt. sz.

Békésvármegye alispánjától.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A gyulai vármegyei közkórház két emeletes főépületében berendezendő

kályhafütési és szellőztetési munkáinak

zárt ajánlati versenytárgyalás útján való biztosítása ezennel közhírré tetetik.

Az előirányzati költségösszeg 8855 korona 60 fillér.

A kiírt munkákra beadandó zárt ajánlathoz 440 korona bánatpénz teendő le, vagy csatolandó óvadékképes értékpapirban s az ajánlatok a folyó évi február hó 4-ének délelőtt 10 órájáig beadandók.

Az ajánlatok a számított költségösszegeből teendő árleengedést százalékosan kitejéve a vállalati összeg megjelölésével kell, hogy tartalmazsák, továbbá kitejézés adandó annak, hogy ajánlattevő a tervezetet és feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A nevezett munkákra vonatkozó költségvetés és feltételek a **gyulai királyi államépítészeti hivatalnál** vannak közzszemlére kitéve. Ugyanott a munkákra vonatkozó költségvetés 3 koronáért megkapható.

A versenytárgyalás a vármegye székházának kistermében a folyó évi február hó 4-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Elkészve beérkezett távirati vagy utó ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Gyulán, 1900. évi január hó 17-én.

Dr. Fábry Sándor,
alispán.

2-1

**Pályázati
hirdetmény.**

A gyulaivideki takarékpénztár részvénytársaság

igazgatóságának

megbízásából pályázatot hirdetek az üresedésbe jött

**pénztárnoki
állásra.**

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények az igazgatóságához nyújtandók be **1900. év január hó 27-ének délután 5 órájáig.** A pénztárnok évi fizetése 1200 korona s az alapszabály szerinti jutalékok és díjak — ugy az alapszabály szerinti szolgálati idő eltöltése utáni nyugdíj. Az alapszabály 95. §-a értelmében köteles a megválasztott pénztárnok — évi fizetésével egyenlő cautiót az intézet pénztárába elhelyezni.

Kelt Gyulán, 1900. január 19-én.

Dr. FRANKÓ LÁSZLÓ,
vezérigazgató.

Tanulónak

egy jó családból való fiú azonnal felvétetik a „**Corvina Nyomda**“ könyvnyomda, könyv- és papirkereskedésben, Gyulán, Főtér.

Az ezredéves kiállításon
a kiállítási éremmel
kitüntetve.

Páris, London 1897 :
nagy aranyérem.
Linz 1889 : Aranyérem.

Megyei telefon:
Csaba 20.

Reisz és Porjesz

Megyei telefon:
Csaba 20.

BUTORGYÁRA

Békés-Csaba, Vasut-utca, 1155. és 1156. szám. (Saját ház.)

Állandó nagy butorkiállítás.

Az egész országban páratlanul gazdag válaszlékban raktáron vannak mindennemű háló-, ebédlő-, úri szoba-, szalonberendezések. Szőnyegek, függönyök, nippesek stb. a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig a legizlésesebb és legdivatosabb rajzok után készítve.

Minden butor saját műhelyeinkben készül es legolcsóbb gyári áraink mellett

minden verseny ki van zárva!

Hirdetmény

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy évek óta fennálló

fuvarozási üzletemet

a városházáról január 1-től a **Komló szállodába helyeztem át**, és ezen üzletemet továbbra is fentartom.

Nem kimélve fáradságot és áldozatot, legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönséget pontosan és becsületesen kiszolgáljam.

Előfogat rendelések az eddigi irodában ifj. Kohlmann Ferencz-féle házban vagy a Komlóban a portásnál fogadtatnak el.

Midőn a nagyérdemű közönség további b. pártfogását kérem, maradok

Gyulán, 1900. jan. 1-én

tisztelettel

Schwimmer L. Adolf
előfogat tulajdonos.

Verseny ajánlati hirdetmény.

A gyulai kir. törvényszék által jóváhagyott esődválasztmányi határozat folytán elfognak adatni vagyombukott **Sabel Jakab** esődtömögéhez tartozó

rőfös és norinbergi rövidárúk

melyeknek beszerzési ára 5715 korona 44 fillér, becására 2928 korona 12 fillér. — Az ajánlatok, melyekhez a becsérték 20% készpénzben melléklendő, zárt borítékban a **tömeggondnokhoz** adandók be **1900. január 30-ának delután 5 órájáig**. Az ajánlat felett az addig megalakítandó állandó választmány fog **1900. január 30-án d. u. 5 órakor** határozni — de a választmány a legmagasabb ajánlatot sem tartozik elfogadni s amennyiben az ajánlatok egyikét sem találandja előnyösnek az értékesítés más módja iránt intézkedni joga fennmarad.

Gyulán, 1900. január 17 én.

Dr. Frankó László,
gyulai ügyvéd, tömeggondnok.

154. szám.
1900.

Gyula város rendőrkapitányától.

HIRDETMEY.

Gyula város bel- és külterületén (Eperjes pusztá kivételével) a **tavaszi lövizsgálat** folyó évi január hó 30 és 31-ik napjának délelőtti 8 órájára a **Magyar királyhoz** czimzett vendéglő előtti tere. — az Eperjes pusztai lóállomány megvizsgálására pedig február hó 1-ső napjának délelőtti 10 órája Bangó János Eperjes pusztai tanyájára ezennel kitézetvén, fölhivom az összes lótulajdonosokat, hogy a kitézött helyre és időre lovaikat a törvényes következmények terhe alatt elővezessék, illetőleg elővezettségük.

Gyulán, 1900. évi január hó 17-én.

Endrődy Géza,
rendőrkapitány.

1046. ikt. sz.
1900.

Békésvármegye alispánjától.

Árverési hirdetmény.

Békésvármegye alispánja ezennel közhírré teszi, hogy a 690/899. bgy. számú határozat alapján árverezés útján értékesítendő

régi gyulai törvényszéki épületek

Vármegyház-utca 137. és 138. számú házainak eladására vonatkozólag a vármegye székház épületének kistermeben folyó évi február hó 4-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor zárt ajánlati tárgyalás tartatik.

A 137. ház sz. telek s ezen lévő régi és újabb földszintes épületek becsértéke 18,000, a 138. ház számú telken lévő régibb földszintes épület becsértéke 12,000 korona.

A szabályszerűen kiállított s 5%, azaz 900, illetőleg 600 korona banatpénzzel ellátott, a két házra külön, vagy együttesen teendő irásbeli zárt ajánlatok, a fentjelzett határnap délelőtti 10 órájáig Békésvármegye alispánjához nyújtandók be. — Az árverési illetve adásvételi feltételek a vármegyei kiadóhivataltban tekinthetők meg a hivatalos órákban, a hol a szóban forgó telkekre és épületekre vonatkozó egyéb adatokra felvilágosítások adatnak.

Az ajánlatban az ígért összeg számjegyekkel és betűkkel korona értékben világosan kiirandó, nemkülönböztetve felemelendő az is, hogy a versenyző az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Gyulán, 1900. január 14-én.

Dr. Fábry Sándor,
alispán.

2—1

A békésijárás főszołgabirájától

208.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Körös-Tarcsa községben üresedésben lévő évi 800 korona fizetéssel és 200 korona lótartási átalánnyal javadalmazott

rendőrbiztosai állásra

pályázatot hirdetek.

Felhivom pályázókat, hogy képesítésüket s eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi február 8-áig betejessék.

A választás Körös-Tarcsa község házánál folyó évi február 12-én d. e. 10 órakor fog megejjetni.

Megjegyeztetük, hogy **kiszolgált csendőr őrsvezetők** előnyben fognak részesítettni.

Kelt Békésen, 1900. jan. hó 12-én.

Popovics Szilveszter,
főszołgabíró.

3—1